

Sameiet Frøyset grunneigarlag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Silje Elvatun Sikveland, 5764 3136

Løyve - Fysiske tiltak i vassdrag - Frøysetelven - Yndesdalvassdraget - utlegg av gytegrus - Masfjorden kommune

---

Sameiet Frøyset grunneigarlag får løyve til å legge ut gytegrus i Frøysetelva, i Masfjorden kommune. Løyvet er gitt med hjemmel i § 1 i forskrift for fysiske tiltak i vassdrag.

Vi viser til søknad av 30. januar 2023.

Bakgrunn

Sameiet Frøyset grunneigarlag søker om løyve til utlegg av gytegrus i Frøysetelva, i Yndesdalvassdraget, i Masfjorden kommune. Vassdraget ble kartlagt av NORCE LFI i 2012. Ut ifra kartleggingen ble det anbefalt grusutlegg ved fem lokaliteter¹. Det er senere gjort en befaring 3. januar 2023, der man har vurdert tidligere foreslåtte områder for grusutlegg². I notat fra befaringen er det anbefalt å prioritere grusutlegg ved utløpet av Sleirevatnets og Langavatnet, siden disse er de største og best egnede lokalitetene. Grusutlegg ved disse lokalitetene kan øke gytearealet med ca. 1000 m², og vurderes til å kunne øke produksjonen av ungfisk i vassdraget. Arbeidet skal utføres over én til to dager i juli 2023, av NORCE LFI, grunneiere og Tore Samuelsen. Søker ønsker å bruke helikopter ved grusutlegg, for å unngå slitasje på natur.

Frøysetelva i Yndesdalvassdraget har bestander av laks og sjøørret. Tilstanden til begge bestandene er vurdert å være «moderat» (laks vurdert for perioden 2015-2019, sjøørret vurdert i 2021)³.

---

¹ S.E. Gabrielsen, U. Pulg & B. Skaar 2012. Kartlegging av gyteareal og potensielle utleggsområder for ny gytegrus i Yndesdalvassdraget våren 2012. NORCE LFI-Notat, 11 sider.

² M. Enqvist, U. Pulg & G. B. Lehmann 2023. Mulighetsstudie fisketrapp og habitattiltak i Yndesdalvassdraget. NORCE LFI-Notat, 7 sider.

³ Lakseregisteret. Hentet 17.02.2023 fra: <https://lakseregisteret.statsforvalteren.no>.

Rettslig utgangspunkt

Lakse- og innlandsfiskloven

Formålet med loven er å sikre at bestander av laksefisk og deres leveområder blir forvaltet i samsvar med naturmangfoldloven. Når vi vurderer om det skal gis løyve til gjennomføring av vitenskapelige undersøkelser av laks og sjøørret, blir søknaden vurdert etter § 13 i lakse- og innlandsfiskloven.

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

Det er forbudt å sette i verk tiltak i vassdrag som kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer, eller tiltak som kan øke fangsten av fisk på stedet eller forskyve fangsten av fisk i vassdraget. Dersom det utføres tiltak som er i strid forskriften, kan statsforvalteren kreve gjenoppretting av den naturlige tilstanden i vassdraget.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 i naturmangfoldloven gir føringer til hvordan Statsforvalteren utøver sin myndighet. I tillegg skal prinsippene i §§ 8 til 12 om kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning, være retningslinjer når Statsforvalteren tar avgjørelser som kan få konsekvenser for naturmangfoldet.

Vår vurdering

Tiltaket er vurdert etter §§8-12 i naturmangfoldloven. Kunnskapsgrunnlaget omfatter informasjon fra søker, samt undersøkelser og anbefalinger fra NORCE LFI.

Vi vurderer at tiltaket vil øke tilgjengelig gyteareal i vassdraget, og kan ha positivt effekt på bestandene ved å øke produksjonen av laksefisk i vassdraget. Det er viktig grusutlegget blir utført så skånsomt som mulig, for å unngå skade på elvebunn og kantvegetasjon. Dersom kantvegetasjonen må fjernes, skal det legges til rette for reetablering av vegetasjonen. Utlegg utføres sammen med NORCE LFI, som har erfaring med tilsvarende arbeid i andre vassdrag. Arbeidet må utføres slik at grusen blir liggende, og ikke spredd nedstrøms tiltaksområde. Det vil være uheldig om fiskehøler nedstrøms tiltaket blir fylt opp med grus. Siden dette er tiltak i nærheten av gyteområder, må tiltaket utføres når det ikke er rogn eller yngel i grusen.

Med rapporten og notatet til NORCE LFI, har Statsforvalteren tilstrekkelig kunnskap til å vurdere de aktuelle tiltakene (naturmangfoldloven § 8). Det er ikke fare for at tiltakene vil ha utilsiktede negative konsekvenser for naturmangfoldet (naturmangfoldloven § 9), og gi for stor samlet belastning (naturmangfoldloven § 10). Ved skade på naturmangfold eller den naturlige tilstanden i vassdrag, skal kostnadene til å rette opp tiltaket dekkes av tiltakshaver (naturmangfoldloven § 11 og § 3 i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag). Dersom våre vilkår og råd om hvordan tiltaket skal gjennomføres blir fulgt, vil det bidra til en miljømessig forsvarlig framgangsmåte (naturmangfoldloven § 12).

Søker må avklare bruk av helikopter med kommunen. Søknad om bruk av helikopter skal behandles i tråd med § 6 i [lov om motorferdsel i utmark og vassdrag](#). Det er registrert flere rødlistede fuglearter som er sårbare for forstyrrelser i hekketiden i områdene hvor man vil legge ut grus (naturbase.no). Blant annet er det et yngleområde for rødstilk (nært truet på rødlisten), innerst i Sleirsvatnet og ved utløpet av Langevatn (naturbase.no). Ungene av rødstilk klekkes i juli. Bruk av helikopter i dette området bør derfor helst foregå i slutten av juli eller i august.

Vedtak

Sameiet Frøyset grunneigarlag får løyve til å legge ut gytegrus i Frøysetelva i perioden juli-september i 2023, på følgende vilkår:

1. Tiltaket må avklares med grunneier (søker har lagt ved samtykke fra grunneiere).
2. Tiltaket må gjennomføres utenom gyting i vassdraget, og perioden egg og yngel ligger i grus.
3. Arbeidet må utføres slik at grusen blir liggende i området som skal legges til rette for gyting.
4. Arbeidet må utføres så skånsomt som mulig for å unngå skade på kantvegetasjon og elvebunn. Dersom kantvegetasjon må fjernes, skal det legges til rette for reetablering.
5. Tiltaket må ikke gi konsekvenser ut over tiltaksområdene, eller føre til negative konsekvenser for vannuttak i vassdraget.
6. Tiltaket skal gjennomføres i samråd med personer med fiskefaglig ekspertise.
7. Løyvet skal være med ved utføring av tiltak.

Dersom NVE vurderer at grusutlegget er konsesjonspliktig etter vannressursloven, blir løyvet etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag ugyldig.

Klage

Vedtaket kan klages på innen tre uker etter at brevet er mottatt, jf. reglene i forvaltningsloven. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Vestland, og blir avgjort av Miljødirektoratet om Statsforvalteren ikke tar klagen til følge.

Med hilsen

Gry Walle
seniorrådgiver

Silje Elvatun Sikveland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens Naturoppsyn v/Einar Vereide
Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE
Vest politidistrikt

Postboks 5091 Majorstua   0301   OSLO
Postboks 85   6901   FLORØ